

«Կրեդիտ Կորպ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ արտոճողի եզրակացություն

2014թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	8

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Կրեդիտ Կորպ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպություն ՓԲԸ բաժնետերերին և տնօրենների խորհրդին

Մեր կողմից իրականացվել է «Կրեդիտ Կորպ» ՈՒՎԿ ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերություն) կից ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվություն

Մեր պատասխանատվությունն է մեր կողմից անցկացված աուդիտի հիման վրա ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիք արտահայտելը: Մենք աուդիտն անցկացրեցինք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մենք համապատասխանենք վարքագծի պահանջներին և աուդիտը պլանավորենք և իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվությունները էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու մասին ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընթացակարգերի ընտրությունը կախված է աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված էական խեղաթյուրումների ռիսկերի գնահատումը: Նշված ռիսկերը գնահատելիս, աուդիտորը դիտարկում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողությունը՝ նպատակ ունենալով նախագծել տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր՝ բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև՝

կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, դեկլարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների խելամտության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Կրեդիտ Կորպ» ՈւՎԿ փակ բաժնետիրական ընկերության ֆինանսական վիճակը, և նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքները ու դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

Հանգամանքների լուսարանում

Ցանկանում ենք ուշադրություն հրավիրել այն փաստին, որ ներկայացված համադրելի տվյալները, բացառությամբ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 25-ում նկարագրված ճշգրտումների, հիմնված են Ընկերության 31 դեկտեմբերի 2013թ.-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների վրա, որոնց աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որի 27 հունիսի 2014թ. եզրակացությունում արտահայտվել է չձևափոխված կարծիք: Որպես 2014թ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի մաս՝ մենք իրականացրել ենք ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 25-ում ներկայացված ճշգրտումների աուդիտը, որոնք կիրառվել են նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալները վերահաշվարկելու համար: Մեր կարծիքով, նշված ճշգրտումները տեղին են և կիրառվել են ըստ պատշաճի: Մեզ չի հանձնարարվել իրականացնել Ընկերության 2013թ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, դիտարկում կամ կիրառել այլ ընթացակարգեր այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հետ կապված՝ բացառությամբ նշված ճշգրտումների, այդ իսկ պատճառով, մենք կարծիք կամ որևէ այլ հավաստում չենք արտահայտում Ընկերության 2013թ. ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

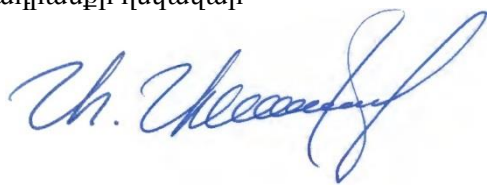
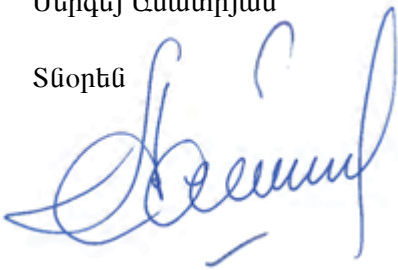
29 հունիսի 2015թ.

Սերգեյ Ասատրյան

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն

Առաջադրանքի ղեկավար

ԱՍԱՏՐՅԱՆՍ ՍՊԸ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

		2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
	Ծնթ.		
Տոկոսային եկամուտ		90,793	52,844
Տոկոսային ծախս		(13,765)	(11,971)
<i>Չուտ տոկոսային եկամուտներ</i>	13	77,028	40,873
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		-	17
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(81)	(237)
<i>Չուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ</i>	14	(81)	(220)
Փոխարժեքային տարբերություններից գուտ եկամուտ/(վնաս)		25,095	(697)
Այլ գործառնական եկամուտներ		11,155	3,438
Այլ գործառնական ծախսեր		(352)	(154)
<i>Գործառնական եկամուտ/(ծախս)</i>	15	112,845	43,240
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստներ (արժեզրկման վերականգնում)	16	33,883	(85,140)
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման հակադարձում		6	1,657
Անձնակազմի գծով ծախսեր	17	(20,001)	(20,852)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	18	(39,478)	(31,965)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		87,255	(93,060)
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(16,451)	(15,414)
Տարվա շահույթ/(վնաս)		70,804	(108,474)
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		70,804	(108,474)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է
 ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 55-րդ էջերում
 ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

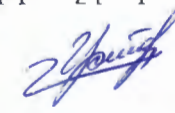
	Ծնք.	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ քանկերում	5	5,510	2,316	9,690
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	6	491,813	435,002	157,012
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեից		14,625	14,625	469
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	7	34,650	-	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8	86,789	99,793	14,619
Հետաձգված հարկային ակտիվ	9	63,172	34,454	5,135
Այլ ակտիվներ		1,068	729	157,946
Ընդամենը ակտիվներ		<u>697,627</u>	<u>586,919</u>	<u>344,871</u>
Պարտավորություններ				
Փոխառություններ	10	181,190	146,485	59,343
Այլ պարտավորություններ և պահուստներ	11	6,713	6,516	3,608
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		843	669	-
Ընդամենը պարտավորություններ		<u>188,746</u>	<u>153,670</u>	<u>62,951</u>
Սեփական կապիտալ				
Բաժնետիրական կապիտալ	12	600,000	600,000	300,000
Լրացուցիչ կապիտալ		27,209	22,382	62,579
Կուտակված վնաս		(118,328)	(189,133)	(80,659)
Ընդամենը սեփական կապիտալ		<u>508,881</u>	<u>433,249</u>	<u>281,920</u>
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		<u>697,627</u>	<u>586,919</u>	<u>344,871</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2015թ. հունիսի 29-ին տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բագրատ Մուշեղյան
 Տնօրեն

Արթուր Թորոսյան
 Խափոր հաշվապահ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 55-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝ ըստ նախորդ տարվա հաշվետվությունների	300,000	62,579	(56,224)	306,355
Վերահաշվարկ (տես՝ ծանոթ. 25)	-	-	(24,435)	(24,435)
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերահաշվարկված)	300,000	62,579	(80,659)	281,920
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	(108,474)	(108,474)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	(108,474)	(108,474)
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	300,000	-	-	300,000
Ստացված փոխառությունների ապաճանաչումից անվանական և իրական արժեքների տարբերություն	-	(62,579)	-	(62,579)
Կապիտալի համալրում	-	22,382	-	22,382
Գործարքներ բաժնետերերի հետ	300,000	(40,197)	-	259,803
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշվարկված)	600,000	22,382	(189,133)	433,249
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	70,804	70,804
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	70,804	70,804
Կապիտալի համալրում	-	4,827	-	4,827
Գործարքներ բաժնետերերի հետ	-	4,827	-	4,827
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	600,000	27,209	(118,329)	508,880

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 55-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ/(վնաս)	70,804	(108,474)
<i>Ճշգրտումներ՝</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13,184	6,064
Արժեզրկման պահուստների գծով զուտ շարժ	(39,669)	96,951
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման կորուստ	(32,654)	-
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման հակադարձում	(6)	(1,657)
Չուտ փոփոխություններ հաշվեզրկված տոկոսագումարներում	(4,743)	496
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	16,451	15,414
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	25,095	(697)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	48,462	8,097
Հաճախորդներին տրված վարկերի աճ	(22,928)	(371,469)
Այլ ակտիվների աճ/(նվազում)	(34,989)	6,379
Այլ պարտավորությունների փոփոխություն	197	3,205
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ	(9,258)	(353,788)
Վճարված շահութահարկ	-	(257)
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</i>	(9,258)	(354,045)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տրված կանխավճարների հետ վերադարձ	-	9,637
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(180)	(502)
<i>Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</i>	(180)	9,135

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից մուտքեր	-	109,000
Փոխառությունների զուտ հոսքեր	11,048	227,867
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<u>11,048</u>	<u>336,867</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	1,610	(8,043)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	1,584	669
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	<u>2,316</u>	<u>9,690</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	<u><u>5,510</u></u>	<u><u>2,316</u></u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 8-ից մինչև 55-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Կրեդիտ Կորպ» Ունիվերսալ Վարկային Կազմակերպությունը (այսուհետ՝ «Ընկերություն») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում (ՀՀ), որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի 100% բաժնետոմսերը պատկանում է ՀՀ քաղաքացի Վարդան Վարդանյանին: Ընկերության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից և այն գործունեություն է իրականացնում 2010թ. նոյեմբերի 9-ին տրված N 36 արտոնագրի համաձայն:

Ընկերությունը զբաղվում է վարկավորմամբ և տրամադրում է սպառողական, հիփոթեքային և առևտրային վարկեր, ինչպես նաև իրականացնում է «Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով թույլատրվող այլ գործունեություն, որը ներկայացված է ստորև՝

- ներգրավել փոխառություններ և (կամ) կնքել նմանատիպ գործարքներ, բացառությամբ հրապարակային օֆերտաների միջոցով միջոցների ներգրավման,
- տրամադրել փոխառություններ, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ,
- տրամադրել երաշխիքներ,
- մատուցել ֆինանսական գործակալի (ներկայացուցչի) ծառայություններ, կառավարել այլ անձանց ներդրումները, իրականացնել հավատարմագրային (լիազորագրային) կառավարում,
- գնել, վաճառել և կառավարել բանկային ոսկի և ստանդարտացված ձուլակտորներ և մետաղադրամ,
- մատուցել ֆինանսական խորհրդատվություն՝ իրականացնել տնտեսության ոլորտների շուկաների վերլուծություն, կազմել բիզնես ծրագրեր և այլն,
- գնել ու վաճառել արտարժույթ, այդ թվում՝ կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և նման այլ գործարքներ,
- ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, ոսկերչական իրեր, արժեթղթեր և այլ արժեքներ,
- ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ իրականացնել վարկային կազմակերպություններին բնորոշ միջազգային պրակտիկայում ընդունված այլ գործառնություններ:

Վարկերը տրամադրվում են ինչպես տեղական արժույթով, այնպես էլ արտարժույթով:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան, Բուզանդի 7-11:

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան, Բուզանդի 7-11:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը ՀՀ-ում ունի 1 գրասենյակ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1):

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների թիվը կազմել է 7 մարդ:

2 Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք

սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Ընկերության ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում: Գնանշումները փոքր իրացվելի շուկաներում կարող են չհամընկնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներին, ինչը հնարավոր կլինի ակտիվ շուկայի դեպքում, միմիանց հետ գործարքների պատրաստ մեծ թվով վաճառողների և գնորդների պայմաններում:

3 Պատրաստման հիմքերը

3.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

3.2 Դանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

3.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

3.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 23-ում:

3.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2014թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նոր ընդունված ստանդարտներ, որոնք ազդում են ներկայացման և բացահայտման վրա

ՖՀՄՍ-ների և նոր մեկնաբանությունների փոփոխությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 2014թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո ընկած ժամանակահատվածից սկսած

Ընթացիկ տարում Ընկերությունը կիրառել է մի շարք ՖՀՄՍ-ներ և մեկնաբանություններ, որոնք ընդունվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Կոմիտեի (ՀՀՄՍԿ) կողմից և կիրառելի են 2014թ. հունվարի 1-ից հետո ընկած հաշվետու ժամանակաշրջանների համար :

ՀՀՄՍ 32 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցումը

Ընկերությունը ընթացիկ տարում առաջին անգամ կիրառել է ՀՀՄՍ 32 *Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցումը* ստանդարտի փոփոխությունները: ՀՀՄՍ 32-ի փոփոխությունները պարզաբանում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման պահանջները: Մասնավորապես, փոփոխությունները պարզաբանում են «ունի հաշվանցման օրենսդրությամբ պահանջվող ներկա իրավունք» և «միաժամանակյա իրացում և հաշվանցում» հասկացությունները:

Փոփոխությունները ունեն հետադարձ կիրառում:

Փոփոխությունը ազդեցություն չի ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և ծանոթագրությունների վրա, քանի որ Ընկերությունը չունի հաշվանցման համար որակվող ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ:

ՀՀՄՍ 36 Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարի բացահայտումներ

Ընկերությունը այս տարի առաջին անգամ կիրառել է ՀՀՄՍ 36 *Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարի բացահայտումներ* ստանդարտի փոփոխությունները:

ՀՀՄՍ 36-ի փոփոխությամբ հանվել է դրամաստեղծ միավորի (ԴՄ) փոխհատուցվող արժեքի բացահայտման պահանջը, որը ներառում է գույվիլը և այլ օգտագործման անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներ, եթե տեղի չի ունեցել համապատասխան ԴՄ-ի արժեզրկում կամ արժեզրկման հակադարձում: Բացի այդ, փոփոխությունները ներկայացնում են նոր պահանջ, որը կիրառվում է, եթե ԴՄ-ը կամ ակտիվը ներկայացվում է իրական արժեքով՝ հանած իրացման ծախսումները: Բացահայտման այս պահանջները ներառում են իրական արժեքի հիերարխիա, օգտագործված հիմնական սկզբունքները և գնահատման տեխնիկան համապատասխանում են ՖՀՄՍ 13. «*Իրական արժեքի չափում*» ստանդարտի բացահայտման պահանջներին:

**Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս չեն կիրառվում
 Ընկերության կողմից**

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից: Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառելի նոր ստանդարտների, փոփոխությունների և մեկնաբանությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև: Որոշ այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ թողարկվել են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան:

Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՄ-ները, որոնք թողարկվել են, սակայն դեռևս ուժի մեջ չեն՝

ՖՀՄՄ, ՀՀՄՄ և ՖՀՄՄԿ	Նկարագրություն	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառությունը
ՖՀՄՄ 1. Փոփոխություններ	Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում	1 Հունվարի, 2016թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՄ 9. Փոփոխություններ	Ֆինանսական գործիքներ	1 Հունվարի, 2018թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՄ 10 և ՀՀՄՄ 28. Փոփոխություններ	Ներդրողի և նրա հետ ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկման միջև ակտիվների վաճառք կամ հատկացում	1 Հունվարի, 2016թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՄ 11 Վերանայում	Համատեղ Պայմանավորվածությունում ներդրման ձեռքբերման հաշվառում	1 Հունվարի 2016թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՄ 14.	Կարգավորիչ հետաձգվող հաշիվներ	1 Հունվարի 2016թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՄ 15	Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ	1 Հունվարի, 2017թ.	Հետընթաց
ՀՀՄՄ 16 և ՀՀՄՄ 38. Փոփոխություններ	Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունելի մեթոդների պարզաբանում	1 Հունվարի, 2016թ.	Հետընթաց
ՀՀՄՄ 19. Փոփոխություններ	Աշխատակիցների հատուցումներ	1 Հուլիսի, 2014թ.	Հետընթաց

ՖՀՄՍ, ՀՀՄՍ և ՖՀՄՄԿ	Նկարագրություն	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառությունը
ՀՀՄՍ 27. Փոփոխություններ	Բաժնեմասնակցության մեթոդը առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում	1 Հունվարի 2016թ.	Հետընթաց
ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 41. Վերանայում	Գյուղատնտեսություն: Բերքատու բույս	1 Հունվարի 2016թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ տարեկան վերանայումներ	2010-2012 շրջան	1 Հուլիսի 2014թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ տարեկան վերանայումներ	2011-2013 շրջան	1 Հուլիսի 2014թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ տարեկան վերանայումներ	2012-2014 շրջան	1 Հունվարի 2016թ.	Հետընթաց

Ծանոթագրություն՝ ՖՀՄՍ 14. «Կարգավորիչ հետաձգվող հաշիվներ» ստանդարտը կիրառելի չէ Ընկերության համար, քանի որ Ընկերությունը չունի կարգավորիչ հետաձգվող հաշիվներ:

ՀՀՄՍ 1. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտ.
 Բացահայտման նախաձեռնություն

ՀՀՄՍ 1. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ստանդարտի փոփոխությունները ուղղված են հաղթահարելու ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստողների կողմից դատողության կիրառման հետ կապված ընդունված խոչընդոտները՝ իրականացնելով հետևյալ փոփոխությունները՝

- պարզաբանվել է, որ տեղեկատվությունը չպետք է աղճատվի՝ այն համախմբելու կամ ոչ էական տեղեկատվություն տրամադրելու միջոցով: Էականության նկատառումները պետք է կիրառվեն ֆինանսական հաշվետվությունների բոլոր բաժինների վրա: Անգամ եթե ստանդարտը պահանջում է հատուկ բացահայտում, էականությունը պետք է հաշվի առնվի,
- պարզաբանվել է, որ այս հաշվետվություններում էական հոդվածները կարող են խմբավորվել կամ տարանջատվել, եթե հարկն է և լրացուցիչ ուղեցույց պետք է տրվի ընդհանուր գումարի վերաբերյալ,
- լրացուցիչ օրինակները պարզաբանում են ծանոթագրությունների հերթականության հնարավոր ձևերը, և որ հասկանալիությունը և համեմատելիությունը պետք է հաշվի առնվի՝ ծանոթագրությունների հերթականությունը սահմանելիս, և որ այլևս պարտադիր չէ ծանոթագրությունների հերթականության պահպանումը ըստ նախկինում ՀՀՄՍ 1 պարագրաֆ 114-ում նշված հերթականության:

Սույն փոփոխությունը կիրառելի է 2016թ.-ի հունվարի 1-ից հետո ընկած ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը դեռևս չի գնահատել նշված փոփոխությունների ազդեցությունը իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 9. «Ֆինանսական գործիքներ»

2009թ. նոյեմբերին թողարկված և 2010թ. հոկտեմբերին փոփոխված այս ստանդարտը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման, ինչպես նաև ապաճանաչման նոր պահանջներ է ներկայացնում: ՖՀՄՍ 9 պահանջում է, որ ՀՀՄՍ 39-ի՝ «Ֆինանսական գործիքներ՝ ճանաչումը և չափումը», համաձայն ճանաչված բոլոր ֆինանսական ակտիվները հետագայում չափվեն ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով: Մասնավորապես, պարտքային գործիքները, որոնք պահվում են այնպիսի բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքեր հավաքագրելը, և որում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը համարվում են միմիայն մայր գումարի և մայր գումարի մնացորդի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ, հիմնականում հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Բոլոր այլ պարտքային և բաժնային գործիքները հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չափվում են իրենց իրական արժեքով:

ՖՀՄՍ 9-ի ազդեցությունը ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման վրա առավելապես վերաբերում է ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունների հաշվառմանը (որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով)՝ կապված այդ պարտավորության վարկային ռիսկի հետ: Մասնավորապես, համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի, ֆինանսական պարտավորությունների համար, որոնք հաշվառվում են որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի փոփոխության գումարը, որը վերագրվում է այդ պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությանը, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, քանի դեռ պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխության ազդեցության ճանաչումը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում չի առաջացնում եկամտի կամ ծախսի հաշվառման անհամատեղում: Ֆինանսական պարտավորության վարկային ռիսկին վերագրվող իրական արժեքի փոփոխությունները հետագայում չեն վերադասակարգվում եկամտի կամ ծախսի: Նախկինում, համաձայն ՀՀՄՍ 39-ի, ֆինանսական պարտավորության՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, փոփոխության ամբողջ գումարը ճանաչվում էր եկամտում կամ ծախսում:

ՖՀՄՍ 9-ը կիրառելի է 2018թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ ավելի վաղ կիրառման հնարավորությամբ: Դեկլարությունը կանխատեսում է, որ ՖՀՄՍ 9-ը կկիրառվի Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում 2018թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և որ այս նոր ստանդարտի կիրառումն էական ազդեցություն չի ունենա Ընկերության ֆինանսական ակտիվներին և ֆինանսական պարտավորություններին վերաբերող հաշվետվության մեջ ներկայացվող գումարների վրա:

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ»

Այս ստանդարտը առաջին անգամ քննարկման է դրվել 2008թ.-ին: Ստանդարտը վերանայվեց (փոփոխվեց) 2010թ.-ին, այնուհետև՝ 2011թ.-ին: Վերջնական տարբերակը թողարկվել է 2014թ. մայիսին:

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը, երբ կիրառության մեջ մտնի, պետք է փոխարինի ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ» և ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր» ստանդարտներով սահմանված հասույթի ճանաչման ուղեցույցներին և կից մեկնաբանություններին:

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի էական սկզբունքն այն է, որ Ընկերությունը պետք է հասույթը ճանաչի այն գումարով, որով որ

Ընկերությունը պատկերացնում կամ ակնկալում է, որ հաճախորդներին, ըստ պայամանագրի, տրված ապրանքների կամ մատուցված ծառայությունների գումարները կստացվեն կամ կհավաքագրվեն Ընկերության կողմից:

Ստանդարտը տալիս է պարզ, սկզբունքների վրա հիմնված հինգ քայլ պարունակող մոդել, որը կիրառվելու է հաճախորդների հետ բոլոր պայմանագրերի հաշվառման նպատակով:

ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը կիրառելի է 2017թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ ավելի վաղ կիրառման հնարավորությամբ:

ՖՀՄՍ 15-ը փոխարինելու է հետևյալ ստանդարտներին՝

- ՀՀՄՍ 11. «Կառուցման պայմանագրեր»,
- ՀՀՄՍ 18. «Հասույթ»,
- ՖՀՄՍԿ 13. «Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր»,
- ՖՀՄՍԿ 15. «Անշարժ գույքի կառուցման պայմանագրեր»,
- ՖՀՄՍԿ 18. «Ակտիվների փոխանցում հաճախորդների կողմից»,
- ՄՍԿ 31. «Հասույթ, գովազդային ծառայություններ ներառող բարտերային գործարքներ»:

Ստանդարտի հիմնական սկզբունքը ներկայացված է հինգ քայլ ներառող մոդելում՝

Քայլ 1. ճանաչել հաճախորդի հետ պայմանագիրը,

Քայլ 2. ճանաչել պայմանագրային պարտավորությունները,

Քայլ 3. սահմանել գործարքի գինը,

Քայլ 4. կիրառել գործարքի գինը պայմանագրային պարտավորությունների նկատմամբ,

Քայլ 5. ճանաչել հասույթը, երբ ընկերությունը ավարտում է պայմանագրային պարտավորությունները:

Ընկերության տնօրինությունը գնահատում է, որ ապագայում ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի կիրառումը կարող է էական ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և ծանոթագրությունների վրա: Այնուամենայնիվ ՖՀՄՍ 15. «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից հասույթ» ազդեցության վերաբերյալ արժանահավատ գնահատական տալը կիրառելի չէ, քանի դեռ Ընկերությունը մանրամասն վերանայում չի իրականացրել:

ՀՀՄՍ 16. «Հիմնական միջոցներ» և ՀՀՄՍ 38. «Ոչ նյութական ակտիվներ». Մաշվածության և ամորտիզացիայի ընդունելի մեթոդների պարզաբանում

ՀՀՄՍ 16. «Հիմնական միջոցներ» և ՀՀՄՍ 38. «Ոչ նյութական ակտիվներ» ստանդարտների փոփոխությունները արգելում են, որ Ընկերությունները մաշվածության և ամորտիզացիայի հաշվարկման համար օգտագործեն, կիրառեն կամ հիմնվեն *եկամտի վրա հիմնված* մեթոդը: ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 38 ստանդարտների փոփոխությամբ հերքվում են այն ենթադրությունները, որ հասույթը մաշվածության կամ ամորտիզացիայի հաշվարկի համապատասխան հիմք է: Այս ենթադրությունը կարող է հերքվել հետևյալ երկու սահմանափակ դեպքերում միայն.

ա) երբ ոչ նյութական ակտիվը արտահայտված է հասույթից չափման միջոցով,

բ) երբ հնարավոր է ցույց տալ, որ հասույթը և ոչ նյութական ակտիվից տնտեսական օգուտները մեծապես կախված են միմյանցից:

Փոփոխությունները ունեն հետադարձ կիրառություն և կիրառելի են 2016թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Այժմ Ընկերությունը կիրառում է մաշվածքի և ամորտիզացիայի հաշվարկի գծային մեթոդը: Ղեկավարությունը գտնում է, որ գծային մեթոդը համապատասխան ակտիվներից տնտեսական օգուտների օգտագործման առավել համապատասխան մեթոդն է: Ընկերության ղեկավարությունը չի գտնում, որ ՀՀՄՍ 16 և ՀՀՄՍ 38 ստանդարտների փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 19. «Աշխատակիցների հատուցումներ»

ՀՀՄՍ 19. «Աշխատակիցների հատուցումներ» ստանդարտում տեղի ունեցած փոփոխությունները հստակեցնում են, թե ինչպես աշխատակիցների կամ երրորդ կողմերի հատկացումները, որոնք փոխկապակցված են ծառայության հետ, պետք է վերագրվեն ծառայության ժամանակահատվածներին: Ավելին, փոփոխությունները գործնական կիրառություն են ստանում այն դեպքում, եթե հատկացումների գումարները կախված չեն աշխատած տարիների քանակից. նման դեպքում հնարավորություն է ընձեռվում, սակայն չի պահանջվում նման հատկացումները ճանաչել որպես ծառայության արժեքի նվազեցում՝ այն ժամանակահատվածում, երբ մատուցվել է համապատասխան ծառայությունը:

Ընկերության ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունները ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Ընկերությունը չունի սահմանված հատուցումների պլան:

ՖՀՄՍ-ների տարեկան վերանայումներ 2010-2012 շրջան

ՖՀՄՍ-ների տարեկան վերանայումներ 2010-2012 շրջան ներառում է ՖՀՄՍ-ներում մի շարք ճշգրտումներ, որոնք ամփոփված են ստորև.

ՖՀՄՍ 2 վերանայմամբ փոփոխվել է «իրավունքի առաջացման պայման»-ի և «շուկայական պայման»-ի սահմանումները, և ավելացվել է «իրականացման պայման» և «ծառայության պայման» սահմանումները: ՖՀՄՍ 2-ի փոփոխությունները կիրառելի են այն բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների նկատմամբ, որոնք հատկացվել են 2014թ. հուլիսի 1-ից հետո:

ՖՀՄՍ 3 վերանայմամբ պարզաբանվել է, որ պայմանական հատուցումը, որը դասակարգվել է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն պետք է չափվի իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, առանց հաշվի առնելու թե պայմանական հատուցումը ՖՀՄՍ 9 կամ ՀՀՄՍ 39 համաձայն ֆինանսական գործիք է, թե ոչ ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն: Իրական արժեքի փոփոխությունները պետք է ներառվեն շահույթում կամ վնասում: ՖՀՄՍ 3-ի վերանայումները կիրառելի են 2014թ. հուլիսի 1-ից հետո տեղի ունեցող ձեռնարկատիրական միավորումների ձեռքբերումների վրա:

ՖՀՄՍ 13 վերանայմամբ պարզաբանվել է, որ ՖՀՄՍ 13-ի վերանայումը և դրա արդյունքում ՀՀՄՍ 29-ի և ՖՀՄՍ 9-ի վերանայումները չեն վերացրել անտոկոս կարճաժամկետ դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի ներկայացումը իրենց հաշվով ներկայացված գումարով՝ առանց զեղչման, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

ՀՀՄՍ 24 վերանայմամբ պարզաբանվել է, որ կառավարող ընկերությունը, որը կառավարման ծառայություններ է մատուցում հաշվետու Ընկերությանը, հանդիսանում է նրա կապակցված կողմ: Հետևաբար հաշվետու ընկերությունը պետք է որպես կապակցված կողմ բացահայտի մատուցված կառավարման ծառայությունների դիմաց վճարման գումարները:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ վերոնշյալ վերանայումները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄ-ների տարեկան վերանայումներ 2011-2013 շրջան

ՖՀՄՄ-ների տարեկան վերանայումներ 2011-2013 շրջան ներառում է ՖՀՄՄ-ներում մի շարք ճշգրտումներ, որոնք ամփոփված են ստորև.

ՖՀՄՄ 3 վերանայումը պարզաբանում է, որ ՖՀՄՄ 3-ը չի կիրառվում բոլոր տեսակի համատեղ պայամանավորվածությունների համար՝ տվյալ Համատեղ Պայմանավորվածության ֆինանսական հաշվետվություններում:

ՖՀՄՄ 13 վերանայումը պարզաբանում է պորտֆելի բացառման շրջանակները ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափման ժամանակ գուտ հիմունքով, ներառում է բոլոր այն պայմանագրերը, որոնք ներառվում են ՀՀՄՄ 39-ի և ՖՀՄՄ 9-ի շրջանակներում և հաշվառվում են վերջինիս համաձայն, անգամ եթե տվյալ ակտիվները կամ պարտավորությունները չեն բավարարում ՀՀՄՄ 32-ի ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սահմանմանը:

ՀՀՄՄ 40-ի վերանայմամբ պարզաբանվել է, որ ՀՀՄՄ 40-ը և ՖՀՄՄ 3-ը փոխադարձ փոխարինելի չեն և երկու ստանդարտների կիրառությունը կարող է պարտադիր լինել: Հետևաբար Ընկերությունը, որը ձեռք է բերում ներդրումային գույք պետք է սահմանի թե արդյոք.

- ա) գույքը բավարարում է ներդրումային գույքի սահմանմանը համաձայն ՀՀՄՄ 40-ի,
- բ) գործարքը բավարարում է ՖՀՄՄ 3-ի Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների սահմանմանը:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ վերոնշյալ վերանայումները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՄ-ների տարեկան վերանայումներ 2012-2014 շրջան

ՖՀՄՄ-ների տարեկան վերանայումներ 2012-2014 շրջան ներառում է ՖՀՄՄ-ներում մի շարք ճշգրտումներ, որոնք ամփոփված են ստորև.

ՖՀՄՄ 5 վերանայումը պարզաբանում է, որ ակտիվի վերադասակարգումը կամ օտարումը՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվից սեփականատերերին բաշխման համար պահվող ակտիվի (կամ հակառակը), չպետք է համարվի վաճառքի պլանի կամ սեփականատերերին բաշխման պլանի փոփոխություն և պետք է կիրառվեն օտարման նոր մեթոդի հանդեպ կիրառելի դասակարգման, ներկայացման և չափման պահանջները: Այս փոփոխությունով պարզաբանվում է, որ ակտիվները, որոնք այլևս չեն համապատասխանում սեփականատերերին բաշխման համար պահվող ակտիվի չափանիշներին, պետք է դիտվեն նույն կերպ, ինչպես այն ակտիվները, որոնք դադարում են դասակարգվել որպես վաճառքի համար պահվող: Այս փոփոխությունը պետք է կիրառվի առաջընթաց կերպով:

ՖՀՄՄ 7 փոփոխությունները պարզաբանում են այն, թե արդյոք սպասարկման պայմանագիրն իրենից ներկայացնում է փոխանցված ակտիվում շարունակական մասնակցություն՝ փոխանցված ակտիվների գծով պահանջվող բացահայտումների տեսանկյունից: Այս փոփոխությունները նպատակ ունեն պարզաբանելու, որ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցման բացահայտման պահանջները չի պարտադրվում ներկայացնել բոլոր միջանկյալ ժամանակահատվածների հակիրճ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում, սակայն այն կարող է պահանջվել ներառել հակիրճ ֆինանսական հաշվետվություններում ՀՀՄՄ 34. «Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ» ստանդարտի հասպատասխանությունն ապահովելու տեսանկյունից: Այս փոփոխությունը պետք է կիրառվի հետընթաց կերպով:

ՀՀՄՄ 19 փոփոխությունները պարզաբանում են, որ բարձր որակի կորպորատիվ պարտատոմսերը, որոնք օգտագործվում են կենսաթոշակային հատուցումների զեղչատոկոսի գնահատման համար, պետք է թողարկվեն հատուցումների վճարման արժույթով: Փոփոխությունները կիրառվում են տվյալ փոփոխությունների առաջին անգամ

կիրառմամբ ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ սկսած ամենավաղ համեմատական ժամանակաշրջանից:

ՀՀՄՍ 34 փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ՀՀՄՍ 34-ով պահանջվող տեղեկատվությունը, որը ներկայացվում է միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների որևէ մասում, սակայն միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններից դուրս է, պետք է խաչաձև հղման միջոցով ներկայացվի միջանկյալ հաշվետվության և միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունների այլ մասերում, որը հասանելի պետք է լինի օգտագործողներին այն նույն պայմաններով և նույն ժամանակահատվածում, ինչ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Ընկերությունը դեռ չի վերլուծել փոփոխությունների հնարավոր ազդեցությունն իր ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա:

3.6 Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում (վերահաշվարկ)

Ֆինանսական հաշվետվությունները, նախորդ տարիների համադրելի տեղեկատվությունը ներառյալ, ներկայացված են այնպես, կարծես ուղղումը կատարվել է այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում առաջացել է դրա կատարման անհրաժեշտությունը: Հետևաբար, յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրվում է այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը: Ֆինանսական հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող ուղղման գումարը ճշգրտվում է ամենավաղ ներկայացված ժամանակաշրջանում: Կատարված ուղղումներն ազդեցություն են ունեցել նախորդ տարիների ֆինանսական արդյունքների վրա (տես՝ ծանոթագրություն 25):

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

4.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	474.97	405.64	403.58

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով

արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

4.2 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները և բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող ընթացիկ հաշիվները: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

4.3 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը ներկայացված է ստորև:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,
- փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից: Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանեցվում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և այն հանգամանքին, թե արդյոք առաջացող եկամուտը և ծախսերը ճանաչվում են

շահույթում կամ վնասում, թե ուղղակիորեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում:

Ընդհանուր առմամբ, Ընկերության բոլոր ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են՝ օգտագործելով վերջնահաշվարկի ամսաթվի հաշվառումը: Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, ներկայացվում են «Ֆինանսական ծախս», «Ֆինանսական եկամուտ» կամ «Այլ ֆինանսական արդյունքներ» հոդվածներում:

i. ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, ներառում են առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվները կամ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք, որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով դասակարգվել են Ընկերության կողմից՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք ենթակա չեն հեջավորման, դասակարգվում են այս կատեգորիայում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հիմնված է իրական արժեքի փոփոխության վրա, որը որոշվում է՝ ուղղակիորեն վկայակոչելով գործող շուկայում գործարքները կամ գործող շուկայի բացակայության դեպքում՝ գնահատման մեթոդի միջոցով:

ii. Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառություններն ու դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չեն գնանշվում ակտիվ շուկայում և ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև մնացորդները դրամարկղում և բանկերում:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները, վճարման հետաձգումը և վճարումների ուշացումները ցուցանիչ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները ճանապարհին:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են փոխառությունները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը՝ ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում:

i. Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

ii. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

4.4 Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկայության դեպքում, Ընկերությունը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի սահմանափակումների կամ պայմանների խախտումը վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար ակտիվ շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»):

Ընկերությունը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Ընկերությունը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն:

Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը կամ դեբիտորական պարտքը վարկային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տվյալների հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման վարկառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Ընկերությունն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Ընկերությունը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը:

Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

4.5 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

4.6 Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ և հաշվառվում են անվանական արժեքով:

4.7 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

4.8 Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշակի հանգամանքներում, ակտիվները բռնագանձվում են ժամկետանց վարկերի գծով գրավադրված գույքի վրա արգելանքի կիրառման դեպքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և վաճառքի ինքնարժեքից նվազագույնով:

4.9 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները՝ մեքենաներ և սարքավորումներ, տնտեսական գույք և այլ հիմնական միջոցներ, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումները: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Գույք և սարքավորումներ	1-10 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5 տարի
Վարձակալված գույքի բարելավումներ	10 տարի

4.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝

Համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
-----------------------	-----------

4.11 Վարձակալված ակտիվներ

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով: Վարձակալության հետ կապված ծախսերը, ինչպիսիք են պահպանման և ապահովագրության ծախսերը, ծախսագրվում են իրականացման պահին:

Ընկերությունը չունի ֆինանսական վարձակալությամբ վարձակալված ակտիվներ:

4.12 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

4.13 Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

5 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Կանխիկը դրամարկղում	4,162	924	1,766
Ընթացիկ հաշիվներ	1,348	1,392	7,924
	<u>5,510</u>	<u>2,316</u>	<u>9,690</u>

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արժեզրկված, ժամկետանց կամ գրավադրված չեն, դրանց նկատմամբ չկան որևէ սահմանափակումներ: 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի, ինչպես նաև 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի բանկերում տեղաբաշխված այնպիսի միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը:

6 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
<i>Բիզնես վարկեր</i>			
Իրավաբանական անձիք	317,968	306,882	-
Անհատ ձեռնարկատերեր	11,355	-	-
	<u>329,323</u>	<u>306,882</u>	<u>-</u>
<i>Անհատներին տրված վարկեր</i>			
Հիփոթեքային վարկեր	206,417	207,070	170,245
Այլ սպառողական վարկեր	42,451	41,311	21,888
	<u>248,868</u>	<u>248,381</u>	<u>192,133</u>
	<u>578,191</u>	<u>555,263</u>	<u>192,133</u>
Արժեզրկման գծով պահուստ	(86,378)	(120,261)	(35,121)
	<u>491,813</u>	<u>435,002</u>	<u>157,012</u>

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2014թ. ընթացքում.

Հազար դրամ	Բիզնես վարկեր	Անհատներին տրված վարկեր	Ընդամենը
Մնացորդը տարեսկզբին	(72,075)	(48,186)	(120,261)
Զուտ վերականգնում/(ծախս)	(7,120)	41,003	33,883
Զուտ դուրսգրումներ	-	-	-
	<u>(79,195)</u>	<u>(7,183)</u>	<u>(86,378)</u>

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2013թ. ընթացքում.

Հազար դրամ	Բիզնես վարկեր	Անհատներին տրված վարկեր	Ընդամենը
Մնացորդը տարեսկզբին	-	(35,121)	(35,121)
Զուտ վերականգնում/ծախս	(72,075)	(13,065)	(85,140)
	<u>(72,075)</u>	<u>(48,186)</u>	<u>(120,261)</u>

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը ըստ հաճախորդներին տրված վարկերի դասերի 2012թ. ընթացքում.

Հազար դրամ	Բիզնես վարկեր	Անհատներին տրված վարկեր	Ընդամենը
Մնացորդը տարեսկզբին	-	-	-
Զուտ վերականգնում/ծախս	-	(35,121)	(35,121)
	<u>-</u>	<u>(35,121)</u>	<u>(35,121)</u>

6.1 Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազար դրամ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ (%)
<i>Բիզնես վարկեր</i>				
<i>Իրավաբանական անձիք</i>				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	225,328	(3,380)	221,948	1.5%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	92,640	(75,646)	16,994	81.7%
	<u>92,640</u>	<u>(75,646)</u>	<u>16,994</u>	<u>81.7%</u>
<i>Անհատ ձեռնարկատերեր</i>				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	11,355	(170)	11,185	1.5%
	<u>329,323</u>	<u>(79,196)</u>	<u>250,127</u>	<u>24.0%</u>

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկեր

- ոչ ժամկետանց	143,074	(631)	142,443	0.4%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	41,259	(1,135)	40,124	2.7%
- 30-89 օր ժամկետանց	22,084	(2,378)	19,706	10.8%
	<u>206,417</u>	<u>(4,144)</u>	<u>202,273</u>	<u>2.0%</u>

Այլ սպառողական վարկեր

- ոչ ժամկետանց	33,435	(333)	33,101	1.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	9,016	(2,705)	6,311	30.0%
	<u>42,451</u>	<u>(3,038)</u>	<u>39,412</u>	<u>7.2%</u>
	<u>248,868</u>	<u>(7,182)</u>	<u>241,685</u>	<u>2.9%</u>
	<u><u>578,191</u></u>	<u><u>(86,378)</u></u>	<u><u>491,813</u></u>	<u><u>14.9%</u></u>

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկ- ման պահուստ (%)
<i>Բիզնես վարկեր</i>				
<i>Իրավաբանական անձիք</i>				
Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկեր	209,956	(3,149)	206,807	1.5%
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	96,926	(68,926)	28,000	71%
	<u>96,926</u>	<u>(68,926)</u>	<u>28,000</u>	<u>71.1%</u>
	<u>306,882</u>	<u>(72,075)</u>	<u>234,807</u>	<u>23.5%</u>
<i>Անհատներին տրված վարկեր</i>				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	135,411	(2,707)	132,704	2.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	24,437	(707)	23,730	2.9%
- 30-89 օր ժամկետանց	18,949	(6,170)	12,779	32.6%
- 90-179 օր ժամկետանց	11,233	(7,240)	3,993	64.5%
- 180-270 օր ժամկետանց	17,040	(17,040)	-	100.0%
	<u>207,070</u>	<u>(33,864)</u>	<u>173,206</u>	<u>16.4%</u>
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	26,857	(268)	26,588	1.0%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	445	(45)	401	10.0%
- 90-179 օր ժամկետանց	14,009	(14,009)	-	100.0%
	<u>41,311</u>	<u>(14,322)</u>	<u>26,989</u>	<u>34.7%</u>
	<u>248,381</u>	<u>(48,186)</u>	<u>200,195</u>	<u>19.4%</u>
	<u><u>555,263</u></u>	<u><u>(120,261)</u></u>	<u><u>435,002</u></u>	<u><u>21.7%</u></u>

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Հազար դրամ				Համախառն
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Զուտ վարկեր	վարկերի արժեզրկ- ման պահուստ (%)
<i>Անհատներին տրված վարկեր</i>				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	170,245	(33,368)	136,877	19.6%
	<u>170,245</u>	<u>(33,368)</u>	<u>136,877</u>	<u>19.6%</u>
Այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	21,888	(1,753)	20,135	8.0%
	<u>21,888</u>	<u>(1,753)</u>	<u>20,135</u>	<u>8.0%</u>
	<u>192,133</u>	<u>(35,121)</u>	<u>157,012</u>	<u>18.3%</u>

6.2 Վարկերի արժեզրկման գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Բիզնես վարկեր

Վարկերի արժեզրկումը տեղի է ունենում վարկի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերի արդյունքում, որոնք ազդեցություն են ունենում վարկի հետ կապված դրամական միջոցների ապագա գնահատված հոսքերի վրա և որը կարելի է աժանահավատորեն գնահատել: Արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի համար բացակայում է դրանց ուղղակիորեն վերագրելի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Բիզնես վարկերի արժեզրկման անկողմնակալ հայտանիշներ են հանդիսանում՝

- վարկային պայմանագրի ժամկետանց վճարները,
- վարկառուի ֆինանսական վիճակի էական վատթարացումը,
- տնտեսական միջավայրի վատթարացումը, բացասական փոփոխությունները վարկառուի շուկաներում:

Բիզնես վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը գնահատելիս՝ Ընկերությունը հիմնվում է արժեզրկման առանձին հայտանիշ ունեցող վարկերի գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի վերլուծության և արժեզրկման առանձին հայտանիշ չունեցող վարկերի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Անհատներին տրված վարկեր

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումը գնահատելիս՝ Ընկերությունը հիմնվում է վարկերի յուրաքանչյուր տեսակի գծով վնաս կրելու իր նախկին փորձի վրա:

Անհատներին տրված վարկերի գծով արժեզրկումից կորուստները որոշելիս՝ ղեկավարությունն առաջնորդվում է հետևյալ հիմնական ենթադրություններով.

- անհատներին տրված վարկերի գծով վնասի շարժի դրույքները կայուն են և կարող են գնահատվել վերջին 24 ամիսների ընթացքում կրած վնասի շարժի մոդելի հիման վրա,

- ավելի քան 180 օր ժամկետանց անհատներին տրված վարկերին բաժին է ընկնում 100% վնասի հավանականություն,

6.3 Գրավի վերադրություն

Բիզնես վարկեր

Բիզնես վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Ընկերությունը, որպես կանոն, գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն բիզնես վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների: 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ունեցել տրամադրված բիզնես վարկեր:

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի իրական արժեք	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	Վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի իրական արժեք
Անշարժ գույք	181,594	277,128	168,785	270,382
Փոխադրամիջոցներ	4,644	9,800	-	-
Սարքավորումներ	143,085	156,465	138,097	84,460
Երաշխիքներ	-	4,116	-	-
	<u>329,323</u>	<u>447,509</u>	<u>306,882</u>	<u>354,842</u>

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Մի քանի տեսակի գրավներով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել նպատակահարմար է արժեզրկման գնահատման համար:

Ոչ ժամկետանց կամ ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Ընկերության համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Անհատներին տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Ընկերությունը տրամադրում է սպառողական վարկեր ՀՀ դրամով՝ ապահովված երաշխավորությամբ, անշարժ կամ շարժական գույքի գրավով, ինչպես նաև՝ առաջնային շուկայից մեքենաների ձեռքբերման վարկեր՝ ապահովված ձեռք բերված մեքենայի գրավադրմամբ:

Վարկերի համար ապահովություն հանդիսացող անշարժ գույքի իրական արժեքն առնվազն հավասար է վարկերի հաշվեկշռային արժեքին՝ հիմք ընդունելով վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ որոշված արժեքը:

Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ վարկերի գումարի և գրավի արժեքի հարաբերակցությունը սահմանվում են Ընկերության Խորհրդի որոշմամբ:

Բռնագանձված գրավ

2014թ. ընթացքում Ընկերությունը ձեռք է բերել անշարժ գույք 34,650 հազար դրամ գուտ հաշվեկշռային արժեքով՝ հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունք ստանալու միջոցով (2013թ-ին՝ զրո դրամ), ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 7-ում: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավը ներառված է վաճառքի համար պահվող ակտիվների կազմում:

Ընկերության քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

6.4 Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետության հետևյալ մարզերում գտնվող հաճախորդներին.

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Արարատ	19,455	4,462	5,685
Գեղարքունիք	-	112	300
Երևան	434,775	402,791	148,986
Լոռի	7,987	8,323	2,933
Կոտայք	106,391	128,561	32,981
Շիրակ	9,260	10,177	1,248
Վայոց ձոր	323	837	-
	<u>578,191</u>	<u>555,263</u>	<u>192,133</u>
Արժեզրկման գծով պահուստ	<u>(86,378)</u>	<u>(120,261)</u>	<u>(35,121)</u>
	<u>491,813</u>	<u>435,002</u>	<u>157,012</u>

Վարկեր ստացած հաճախորդներն իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Առևտուր	11,355	-	-
Շինարարություն	92,640	96,926	-
Առողջապահություն	225,328	209,956	-
Անհատներին տրված վարկեր	248,868	248,381	192,133
	<u>578,191</u>	<u>555,263</u>	<u>192,133</u>
Արժեզրկման գծով պահուստ	<u>(86,378)</u>	<u>(120,261)</u>	<u>(35,121)</u>
	<u>491,813</u>	<u>435,002</u>	<u>157,012</u>

6.5 Վարկային ռիսկին ենթարկվածություն

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ունի երկու վարկառու (2013թ-ին՝ երկու, 2013թ. հունվարի 1-ին՝ բացակայում են), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս

մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 317,969 հազար դրամ (2013թ-ին՝ 306,769 հազար դրամ, 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ՝ զրո):

6.6 Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

Վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմաններով համաձայնեցված ժամկետայնությունից, քանի որ, հավանական է, որ որոշ վարկեր վերանայվեն ժամկետի ավարտից հետո:

7 Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Բռնագանձված գրավ՝ անշարժ գույք	34,650	-	-
	<u>34,650</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները բաղկացած են ժամկետանց վարկերի գծով բռնագանձված 2 անշարժ գույքերից, որոնք ճանաչվել են բռնագանձման պահին անկախ գնահատողների կողմից գնահատված իրական արժեքներով: Բռնագանձված և այլ գրավների վերլուծության համար՝ տես ծանոթագրություն թիվ 6.3:

8 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ

	Գույք և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	14,517	1,873	-	4,750	21,140
Ավելացում	81,365	-	9,774	99	91,238
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	95,882	1,873	9,774	4,849	112,378
Ավելացում	180	-	-	-	180
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	96,062	1,873	9,774	4,849	112,558
<i>Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում</i>					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	6,065	218	-	238	6,521
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	4,946	374	244	500	6,064
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,011	592	244	738	12,585
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	11,283	374	978	549	13,184
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,294	966	1,222	1,287	25,769
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>					
2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,452	1,655	-	4,512	14,619
2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	84,871	1,281	9,530	4,111	99,793
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	73,768	907	8,552	3,562	86,789

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,836 հազար դրամ սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներն ունեն գրո հաշվեկշռային արժեք, (2013թ.՝ 4,260 հազար դրամ):

Հիմնական միջոցների մաշվածության և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկված ծախսերը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար, ամբողջությամբ՝ 13,184 հազար դրամ (2013թ.՝ 6,064 հազար դրամ), ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր» հոդվածում (տես՝ ծանոթագրություն՝ 18) :

9 Հետաձգված հարկեր

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>		
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	24	25
Տրված կանխավճարներից	6,531	6,531
Ստացված փոխառությունների՝ իրական արժեքով ճանաչումից	408	204
Այլ պարտավորություններից	<u>65,745</u>	<u>24,454</u>
	<u>72,708</u>	<u>31,214</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկերի և դեբտորական պարտքերի պահուստից	17,142	23,919
Ստացված փոխառությունների՝ իրական արժեքով ճանաչումից	<u>(26,678)</u>	<u>(20,679)</u>
	<u>(9,536)</u>	<u>3,240</u>
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	<u>63,172</u>	<u>34,454</u>

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Ընկերությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու տարվա վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ընկերությունը հաշվանցում է հարկային ակտիվները և պարտավորությունները միայն այն դեպքում, եթե այն ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորություններով հաշվանցելու և հետաձգված

հարկային ակտիվները և հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են միևնույն հարկային մարմնի կողմից գանձվող շահութահարկին:

10 Փոխառություններ

Ստացված փոխառությունների իրական արժեքները հետևյալն են.

Հազար դրամ	Իրական արժեք			Հաշվեկշռային արժեք		
	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշվարկված)	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (վերահաշվարկված)	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Կապակցված կողմերից չապահովված փոխառություններ	181,190	146,485	59,343	208,399	177,618	137,290
	<u>181,190</u>	<u>146,485</u>	<u>59,343</u>	<u>208,399</u>	<u>177,618</u>	<u>137,290</u>

Փոխառություններն առանց ապահովման են, ներգրավված են Ընկերության միակ բաժնետեր Վարդան Վարդանյանից և ունեն 5 տարի մարման ժամկետ, տարեկան` 10% տոկոսադրույք ՀՀ դրամով տրամադրված փոխառությունների համար, իսկ ԱՄՆ դոլարով տրամադրվածները` 5% (2013թ. և 2012թ.` համապատասխանաբար 10% և 5% տոկոսադրույք):

Իրական արժեքը հաշվարկվում է` գեղջելով դրամական միջոցների հոսքերը 15.6%, 15.5% և 16.0% տոկոսադրույքներով` յուրաքանչյուր տրամադրված մասնաբաժնի համար: Ջեղչման համար կիրառվել են առևտրային բանկերի կողմից` փոխառության մասնաբաժնի ստացման ամսում տրամադրված համապատասխան ժամկետայնությամբ վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքները:

Ընկերության ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ում:

Տես` ծանոթագրություն 20.1` վարկերի և փոխառությունների արժույթների բացահայտման համար:

Ընկերության տոկոսային և արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ում:

11 Այլ պարտավորություններ և պահուստներ

Հազար դրամ	2014թ.	2013թ.	2013թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)	հունվարի 1-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	2,653	1,185	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	799	669	-
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	2,104	708	1,284
Պարտավորություններ ֆիզիկական անձանց	-	2,699	547
Պահուստներ	1,000	1,000	1,669
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	157	255	109
	<u>6,713</u>	<u>6,516</u>	<u>3,609</u>

12 Կապիտալ և պահուստներ

12.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետոմսերի քանակը

Հայտարարված բաժնետոմսեր 600,000 սովորական բաժնետոմսեր, յուրաքանչյուրը՝ 1,000 ՀՀ դրամ	2014	2013
	<u>600,000</u>	<u>600,000</u>

Բաժնետեր	2014թ.		2013թ.	
	բաժնետոմս (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնետոմս (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
Վարդան Վարդանյան	<u>600,000</u>	<u>100 %</u>	<u>600,000</u>	<u>100 %</u>

12.2 Շահաբաժիններ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, այդ օրն ավարտված տարվա ընթացքում և մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվն Ընկերությունը շահաբաժիններ չի հայտարարել և չի վճարել:

13 Ձուտ տոկոսային եկամուտ

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
<i>Տոկոսային եկամուտ</i>		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	90,793	52,354
Բանկային հաշիվներ	-	490
	<u>90,793</u>	<u>52,844</u>
<i>Տոկոսային ծախս</i>		
Ստացված փոխառություններ	(13,765)	(11,971)
	<u>(13,765)</u>	<u>(11,971)</u>
	<u><u>77,028</u></u>	<u><u>40,873</u></u>

2014թ. տոկոսային եկամտի տարբեր հոդվածների կազմում ներառված է ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվեգրված 5,347 հազար դրամ ժամկետանց տոկոսների գումարը (2013թ-ին՝ 5,629 հազար դրամ):

14 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</i>		
Ապահովագրական գործակալությունից ստացված միջնորդավճարներ	-	17
	<u>-</u>	<u>17</u>
<i>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</i>		
Վարկային բյուրոյի ծառայություններ	(81)	(237)
	<u>(81)</u>	<u>(237)</u>
	<u><u>(81)</u></u>	<u><u>(220)</u></u>

15 Գործառնական եկամուտներ/(ծախսեր)

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Փոխարժեքային տարբերություններից գուտ եկամուտ/(վնաս)	25,095	(697)
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	11,047	3,438
Այլ գործառնական եկամուտներ	108	-
Այլ գործառնական ծախսեր	(352)	(154)
	<u>35,898</u>	<u>2,587</u>

**16 Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկումից կորուստներ
(արժեզրկման վերականգնում)**

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում	-	(85,140)
Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման վերականգնում	33,883	-
	<u>33,883</u>	<u>(85,140)</u>

17 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	18,759	19,057
Աշխատակիցների անունից վճարված հարկեր	1,242	1,731
Անձնակազմի ուսուցման ծախսեր	-	64
	<u>20,001</u>	<u>20,852</u>

18 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Գովազդի և շուկայավարման ծախսեր	547	576
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	13,600	9,600
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	4,700	7,840
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13,184	6,064
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	522	773
Մասնագիտական ծառայություններ	1,000	1,000
Գրասենյակային ծախսեր	444	222
Ներկայացուցչական ծախսեր	108	93
Այլ ծախսեր	5,373	5,797
	<u>39,478</u>	<u>31,965</u>

19 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)
Ընթացիկ հարկ	-	-
Հետաձգված հարկ	16,451	15,414
	<u>16,451</u>	<u>15,414</u>

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյու- նավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի (վերահաշ- վարկված)	Արդյու- նավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՄ)	87,255		(93,060)	
Շահութահարկ՝ 20% դրույքաչափով (2013թ.՝ 20%)	17,451	20.0	(18,612)	20.0
(Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր, գուտ	(1,000)	(1.1)	34,026	(72.7)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	<u>16,451</u>	<u>18.9</u>	<u>15,414</u>	<u>(52.7)</u>

20 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է վարկային կազմակերպությունների համար և Ընկերության գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

20.1 Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերություն, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Ընկերության գործունեությունն ապահովելու համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, այն նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ղեկավարությունն ուղղակիորեն հաշվետու է Խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Ընկերությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների սպասվող տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի, այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Ընկերությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոս- ակիր	Հաշվե- կշռային արժեք
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	5,510	5,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	27,383	22,685	49,368	273,452	118,924	-	491,812
	<u>27,383</u>	<u>22,685</u>	<u>49,368</u>	<u>273,452</u>	<u>118,924</u>	<u>5,510</u>	<u>497,322</u>
<i>Պարտավորություններ</i>							
Ստացված փոխառություններ	(514)	(144)	-	(207,741)	-	-	(208,399)
	<u>(514)</u>	<u>(144)</u>	<u>-</u>	<u>(207,741)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(208,399)</u>

Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար 2014 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոս- ակիր	Հաշվե- կշռային արժեք
<i>Ակտիվներ</i>							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	2,316	2,316
Հաճախորդներին տրված վարկեր	36,314	12,643	39,338	332,710	13,997	-	435,002
	<u>36,314</u>	<u>12,643</u>	<u>39,338</u>	<u>332,710</u>	<u>13,997</u>	<u>2,316</u>	<u>437,318</u>
<i>Պարտավորություններ</i>							
Ստացված փոխառություններ	(446)	-	-	-	(177,172)	-	(177,618)
	<u>(446)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(177,172)</u>	<u>-</u>	<u>(177,618)</u>

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Ընկերության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	2014թ.		2013թ.	
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
<i>Տոկոսակիր ակտիվներ</i>				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	25.07%	17.43%	17.00%	15.90%
<i>Պարտավորություններ</i>				
Փոխառություններ	11.80%	9.80%	15.40%	8.00%

Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը, բացառությամբ լողացող տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների:

Տոկոսադրույքի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիտորինգով: Ստորև ներկայացվում է տոկոսադրույքի 3%-ով (վերագնորոշման ռիսկ) փոփոխության նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա.

	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
3%		
Շահույթ կամ վնաս	8,502	7,722
Սեփական կապիտալ	(8,502)	(7,722)

Արտարժույթի ռիսկ

Ընկերությունն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
<i>Ակտիվներ</i>		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,978	1,839
Հաճախորդներին տրված վարկեր	310,283	303,992
	<u>314,261</u>	<u>305,831</u>
<i>Պարտավորություններ</i>		
Վարկեր և փոխառություններ	(118,679)	(117,787)
	<u>(118,679)</u>	<u>(117,787)</u>
	<u>195,582</u>	<u>188,044</u>

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի 10% (2013թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը (2013թ.՝ 10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Ջգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2013թ.՝ 10%): Վերլուծության ժամանակ ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

Դրամի արժեվորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 10%-ով (2013թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը:

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Շահույթ կամ վնաս	<u>19,558</u>	<u>18,804</u>

2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Ընկերության նկատմամբ: Ընկերությունը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի

ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Ընկերության վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական մոնիտորինգի ընթացակարգերը:

Վարկերի համար ներկայացվող դիմումները պատրաստվում են վարկավորման բաժնի համապատասխան աշխատակիցների կողմից, այնուհետև փոխանցվում են Վարկային կոմիտեին, որը պատասխանատու է վարկային պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական վիճակի ուսումնասիրության վրա: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում և հաստատում է վարկի դիմումը:

Ընկերությունը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը:

Ընկերության վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,510	2,316
Հաճախորդներին տրված վարկեր	491,813	435,002
Դեբիտորական պարտքեր	15,143	15,065
	<u>512,466</u>	<u>452,384</u>

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 6.5-ում:

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի պարտապաններ կամ կապակցված պարտապանների խմբեր (2013թ-ին բացակայում էին), որոնց հետ կապված վարկային ռիսկը գերազանցում է ընդհանուր վարկային ռիսկի 10%-ը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Խորհրդի կողմից:

Ընկերությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղջված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների պայմանագրային չգեղջված հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ վարկավորման պարտավորվածությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս				Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս				
<i>Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ</i>							
Փոխառություններ	-	(2,806)	(3,464)	(6,926)	(248,922)	(262,118)	(208,399)
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	(3,497)	(2,682)	(1,377)	-	-	(7,555)	(7,556)
	<u>(3,497)</u>	<u>(5,488)</u>	<u>(4,841)</u>	<u>(6,926)</u>	<u>(248,922)</u>	<u>(269,675)</u>	<u>(215,955)</u>

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս				Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս				
<i>Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ</i>							
Փոխառություններ	-	(2,771)	(2,771)	(5,541)	(233,674)	(244,756)	(177,618)
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	(3,226)	(3,263)	-	(696)	-	(7,185)	(7,185)
	<u>(3,226)</u>	<u>(6,034)</u>	<u>(2,771)</u>	<u>(6,237)</u>	<u>(233,674)</u>	<u>(251,941)</u>	<u>(184,803)</u>

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների.

Հազար դրամ	Ցլահանց և մինչև				Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի				
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,510	-	-	-	-	-	-	5,510
Հաճախորդներին տրված վարկեր	9,261	14,726	72,053	273,452	118,924	-	3,397	491,813
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	34,650	-	34,650
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	86,789	-	86,789
Ընթացիկ հարկի գծով կանխավճար	14,625	-	-	-	-	-	-	14,625
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	63,172	-	63,172
Այլ ակտիվներ	43	478	-	-	-	547	-	1,068
	<u>29,439</u>	<u>15,204</u>	<u>72,053</u>	<u>273,452</u>	<u>118,924</u>	<u>185,158</u>	<u>3,397</u>	<u>697,627</u>
<i>Պարտավորություններ</i>								
Փոխառություններ	(32)	(598)	-	-	(180,560)	-	-	(181,190)
Այլ պարտավորություններ	(3,497)	(2,682)	(1,377)	-	-	-	-	(7,555)
	<u>(3,529)</u>	<u>(3,280)</u>	<u>(1,377)</u>	<u>-</u>	<u>(180,560)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(188,746)</u>
	<u>25,910</u>	<u>11,924</u>	<u>70,676</u>	<u>273,452</u>	<u>(61,636)</u>	<u>185,158</u>	<u>3,397</u>	<u>508,880</u>

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

Հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև				Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի				
<i>Ակտիվներ</i>								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,316	-	-	-	-	-	-	2,316
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,519	25,532	51,981	332,710	13,997	-	7,264	435,002
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	99,793	-	99,793
Ընթացիկ հարկի գծով կանխավճար	14,625	-	-	-	-	-	-	14,625
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	34,454	-	34,454
Այլ ակտիվներ	441	-	-	-	-	288	-	729
	<u>20,901</u>	<u>25,532</u>	<u>51,981</u>	<u>332,710</u>	<u>13,997</u>	<u>134,535</u>	<u>7,264</u>	<u>586,919</u>
<i>Պարտավորություններ</i>								
Փոխառություններ	(28)	(446)	-	(146,011)	-	-	-	(146,485)
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	(3,226)	(3,263)	-	(696)	-	-	-	(7,185)
	<u>(3,254)</u>	<u>(3,709)</u>	<u>-</u>	<u>(146,707)</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(153,670)</u>
	<u>17,647</u>	<u>21,822</u>	<u>51,981</u>	<u>186,003</u>	<u>13,997</u>	<u>134,536</u>	<u>7,264</u>	<u>433,249</u>

20.2 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են մմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն <i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Փոխառություններ	181,190	-	181,190	-
Ընդամենը	181,190	-	181,190	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (վերահաշ- վարկված)	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն <i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Փոխառություններ	146,485	-	146,485	-
Ընդամենը	146,485	-	146,485	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն <i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Փոխառություններ	59,343		59,343	
Ընդամենը	59,343		59,343	

20.3 Կապիտալի կառավարում

Ընկերության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Ընկերությունը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունները, որոնք հրապարակային օֆերտայի միջոցով չեն ներգրավում փոխառություններ և չեն իրականացնում կանխիկ արտարժույթի գործառնություններ՝ բացառությամբ գործառնությունների, որոնք կապված են վարկերի մարումների ընդունման հետ, պետք է ապահովեն միայն 150,000 հազար դրամ գումարի չափով նվազագույն կանոնադրական և ընդհանուր կապիտալ (2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 150,000 հազար դրամ): 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ապահովում էր նվազագույն կանոնադրական կապիտալի պահանջները. այդ ամսաթվերի դրությամբ Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմել է 600,000 հազար ՀՀ դրամ:

Ստորև ներկայացված է նվազագույն ընդհանուր կապիտալի նորմատիվի ցուցանիշի հաշվարկը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների հիման վրա 2014թ. և 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (աուդիտ չարված)	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (աուդիտ չարված)
Հիմնական կապիտալ	488,707	496,059
Լրացուցիչ կապիտալ	-	-
Ընդհանուր կապիտալ	488,707	496,059

Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Ընկերության մոտեցումը չի փոփոխվել: 2013-2014 թվականների ընթացքում Ընկերությունում վերոհիշյալ նորմատիվների գծով խախտումներ առկա չեն եղել:

21 Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

Իրացվելիության դժվարությունների հետ կապված, ինչպես նաև Հայաստանի շուկայում հրապարակված «տոկոսադրույքի հայտանիշների» բացակայության պատճառով, և ելնելով այն փաստից, որ Ընկերության գործարքների մի մասն իրականացվել է կապակցված կողմերի հետ և առանձնահատուկ բնույթի է՝ իրատեսական չէ որոշել ստացված փոխառությունների իրական արժեքները:

22 Պարտավորվածություններ

22.1 Գործառնական վարձակալության գծով պարտավորվածություններ

Գրասենյակային տարածքները գործառնական վարձակալությամբ ստացվել են 11 ամսով՝ հնարավորություն ընձեռելով երկարաձգել վարձակալության ժամկետը 5 տարով: Ընկերությունը վարձակալության ժամանակաշրջանի վերջում հնարավորություն չունի ձեռք բերել վարձակալված ակտիվները:

23 Պայմանականություններ

23.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

23.2 Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Ընկերության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

23.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

23.4 Երջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Երջակա միջավայրը, որտեղ Ընկերությունը գործում է, չի պահանջում, որպեսզի Ընկերությունը ներկայացնի շրջակա միջավայրի վրա իր ունեցած ազդեցության տարեկան հաշվետվություն կամ համանման զեկույց: Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

24 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են բաժնետիրոջը, հիմնական ղեկավար անձնակազմին, 2013թ. նաև՝ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությանը՝ «Էյ Ջի Գրուպ» ՓԲԸ-ին, որի 100% բաժնետերն է մինչև 2013թ. օգոստոսի 31-ը Ընկերության 100% բաժնետեր Անդրանիկ Վարդանյանը (2013թ. օգոստոսի 31-ից մինչ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման պահը՝ Ընկերության Խորհրդի անդամ):

24.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին և ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացված գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները.

Ստացված փոխառություններ (հաշվեկշռային արժեքով)

Հազար դրամ	Մնացորդը 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Տարվա տրված փոխա- ռություններ	Տարվա մարված փոխա- ռություններ	Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>100 % բաժնետեր</i>				
Վարդան Վարդանյան	208,399	76,852	72,678	177,618
	<u>208,399</u>	<u>76,852</u>	<u>72,678</u>	<u>177,618</u>

Բաժնետիրոջից ստացված փոխառության հաշվեկշռային՝ 208,399 հազար դրամ արժեքի մեջ ներառված է արտարժույթի վերագնահատումից առաջացած զուտ կորուստը՝ 26,607 հազար դրամ արժեքով:

Ստորև ներկայացված են 2013թ. դեկտեմբերի 31-ին և ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացված գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները.

Տրված վարկեր (հաշվեկշռային արժեքով)

Հազար դրամ	Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Տարվա տրված փոխա- ռություններ	Տարվա մարված փոխա- ռություններ	Մնացորդը 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
<i>Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ</i>				
«Էյ Ջի Գրուպ» ՓԲԸ	-	66,325	66,325	-
	-	66,325	66,325	-

Ստացված փոխառություններ (հաշվեկշռային արժեքով)

Հազար դրամ	Մնացորդը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Տարվա ընթացքում վճարված տոկոսներ	Տարվա ընթացքում մարված	Տարվա ընթացքում ստացված	Մնացորդը 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
<i>100 % բաժնետեր</i>					
Անդրանիկ Վարդանյան (մինչև 2013թ. օգոստոսի 31)	-	23	186,994	50,746	136,271
Վարդան Վարդանյան (2013թ. օգոստոսի 31-ից)	177,618	-	-	177,618	-
	-	23	186,994	50,746	136,271

24.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները Ընկերության կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել և մարել է հետևյալ վարկերը, որոնք ներառված են Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության «Հաճախորդներին տրամադրված վարկեր» տողում.

Տրված վարկեր (հաշվեկշռային արժեքով)

Հազար դրամ	Մնացորդը	Տարվա տրված փոխառություններ	Տարվա մարված փոխառություններ	Մնացորդը
	2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ղեկավար անձնակազմ	-	1,335	1,335	-
	-	1,335	1,335	-

Հազար դրամ	Մնացորդը	Տարվա տրված փոխառություններ	Տարվա մարված փոխառություններ	Մնացորդը
	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ			2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Ղեկավար անձնակազմ	-	-	12,209	12,209
	-	-	12,209	12,209

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ՝ «Անձնակազմի գծով ծախսեր» տողում.

Հազար դրամ	2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	5,146	5,597
	5,146	5,597

25 Համադրելի ֆինանսական հաշվետվությունների վերաներկայացում և համադրելի տվյալների վերահաշվարկ

Ինչպես ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 3.6-ում, Ընկերության քաղաքականությունն է յուրաքանչյուր ներկայացված ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը վերագրել այդ տարվա ֆինանսական տեղեկատվությանը: 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ղեկավարությունը բացահայտել է 2012 և 2013թթ. ֆինանսական հաշվետվություններին վերաբերող ստորև ներկայացված հարցերը, որոնք ճշգրտվել են այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված համադրելի տվյալներում:

Արդյունքում, այս սխալներն ուղղվել են 2013թ.-ին, հետևյալ կերպ՝

- հաճախորդներին տրված վարկերի արժեքը նվազել է 70,020 հազար դրամով արժեզրկման պահուստի նույնքան աճի հետևանքով,
- հետաձգված հարկային ակտիվների արժեքը աճել է 8,677 հազար դրամով,
- այլ ակտիվների արժեքը նվազել է 590 հազար դրամով,
- ստացված փոխառությունների արժեքը աճել է 5,229 հազար դրամով,
- այլ պարտավորությունների արժեքը նվազել է 40 հազար դրամով,
- լրացուցիչ կապիտալի արժեքը նվազել է 7,727 հազար դրամով,

- կուտակված վնասը աճել է 59,395 հազար դրամով,
- զուտ տոկոսային եկամուտները աճել են 2,487 հազար դրամով,
- զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտները ավելացել են 123 հազար դրամով,
- անձնակազմի գծով ծախսերն ավելացել են 869 հազար դրամով,
- այլ ընդհանուր վարչական ծախսերը աճել էն 1,033 հազար դրամով,
- շահութահարկի գծով ծախսը նվազել է 4,102 հազար դրամով:

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ճշգրտման ազդեցությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		
	Մինչև վերահաշվարկը	Վերահաշվարկի ազդեցություն	Վերահաշվարկված
Հաճախորդներին տրված վարկեր	505,022	(70,020)	435,002
Հետաձգված հարկային ակտիվ	25,777	8,677	34,454
Այլ ակտիվներ	1,319	(590)	729
Ստացված փոխառություններ	141,256	5,229	146,485
Այլ պարտավորություններ	7,225	(40)	7,185
Լրացուցիչ կապիտալ	30,109	(7,727)	22,382
Կուտակված վնաս	(129,738)	(59,395)	(189,133)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	38,386	2,487	40,873
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ	(343)	123	(220)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(19,983)	(869)	(20,852)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(31,381)	(584)	(31,965)
Շահութահարկի գծով ծախս	(19,516)	4,102	(15,414)

2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ վերահաշվարկվել են հետևյալ հոդվածները`

- հաճախորդներին տրված վարկերի արժեքը նվազել է 31,407 հազար դրամով արժեզրկման պահուստի նույնքան աճի հետևանքով,
- հետաձգված հարկային ակտիվների արժեքը աճել է 5,135 հազար դրամով,
- հետաձգված հարկային պարտավորությունների արժեքը նվազել է 1,837 հազար դրամով,
- կուտակված վնասը աճել է 24,435 հազար դրամով,

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա 2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ճշգրտման ազդեցությունը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2013թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		
	Մինչև վերահաշվարկը	Վերահաշվարկի ազդեցություն	Վերահաշվարկված
Հաճախորդներին տրված վարկեր	188,419	(31,407)	157,012
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	5,135	5,135
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,837	(1,837)	-
Կուտակված վնաս	(56,224)	(24,435)	(80,659)